

У віці двох років

(Your 2 Year Old)

Поради щодо вивчення мови й розвитку мовлення

(Speech and Language Tips)

У віці двох років діти починають поєднувати слова.

(2 year olds start to put words together!)

Дитина у віці двох років уже може багато чого вам розповідати. Малюки використовують слова частіше за жести, щоб висловити вам свої потреби. Вони розуміють і щодня вимовляють нові слова. Вони промовляють 2 або більше слів разом, щоб запитати про щось (наприклад, "Ще молока?"). Діти просять вас щось зробити (наприклад, "кинути м'ячик") і розповідають вам про якісь події (наприклад, "цуценя їсть їжу").

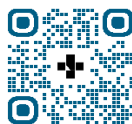
Ваша дитина також чудово справляється з копіюванням. Вона повторює все, що чує, і розуміє більше, ніж може сказати в цей момент. Вона може дотримуватися простих указівок, але часто каже "ні". До 3 років дитина буде вимовляти речення із щонайменше 3–4 слів. У її словниковому запасі вже буде забагато слів, щоб їх можна було порахувати.

Як діти вивчають мову?

(How children learn language)

Дитина пізнає світ через погляд, дотик, слух, смак і взаємодію з іншими об'єктами. Будь-яка спільна активність – це шанс для вивчення мови. Розмовляйте, читайте й співайте з дитиною тими мовами, які ви використовуєте вдома.

Як батьки або вихователі дитини у віці двох років, ви відіграєте велику роль у процесах навчання. Ваші розмови з дитиною і реакції на її запитання мають неабияке значення. Діти вчаться розмовляти через взаємодію за принципом "уперед-назад" (ставиться запитання, а на нього надходить відповідь). Повсякденні справи можуть стати ланкою взаємодії, яка допоможе вашій дитині розвивати мовні навички. Розмовляйте з дитиною, коли купаєте або одягаєте її, ходите в парк, граєтеся чи прибираєте разом із нею. Повторюйте слова й короткі речення, які супроводжують ці дії.

Щоб отримати додаткову інформацію, зіскануйте цей QR-код або перейдіть на сайт myhealth.alberta.ca/Topic/Pediatric-Rehabilitation/Pages/Talk-Box-Ukrainian.aspx

Ніколи не зарано почати допомагати дитині з розвитком мови й мовлення.

Батьки й вихователі мають вирішальне значення в цьому процесі

(Parents and caregivers make the difference.)

Спробуйте адаптувати ці поради до мови, яку використовуєте.

(Try these tips in your language)

Під час розмови

- **Використовуйте короткі й прості речення.** "Візьми черевики, – цю фразу краще використати замість такої: – Піди візьми свої коричневі черевики й узуй їх".
- **По черзі розмовляйте з дитиною і давайте їй час на формування висловлювань.** Іноді дітям потрібно до 5 секунд, щоб відповісти вам.
- **Доповнюйте словниковий запас дитини новими словами.** Якщо вона каже "таткове взуття", ви можете відповісти "таткове смердюче взуття".
- **Повторюйте за дитиною те, що вона каже.** Використовуйте повні речення й правильно вимовляйте звуки. Не змушуйте дитину копіювати вас.
- **Сідайте обличчям до дитини.** Опустіться на рівень дитини, присівши на підлогу або нахилившись. Також можна підняти дитину вище, узявши її на руки.

Під час гри або повсякденної активності

- **Нехай дитина керує.** Поспостерігайте за її іграми. Говоріть про те, чим займається дитина. Обговорюйте предмети, які вона використовує для гри.
- **Повторюйте однакові слова та речення знову й знову.** Повторення допомагає дитині опанувати мову.

Під час читання й розповіді історій

- **Щодня переглядайте книги разом.** Ставте їх у доступному для дитини місці.
- **Вибирайте книги, де ті самі слова чи речення повторюються кілька разів.** Шукайте книжки, де на одній сторінці розміщено багато малюнків і мало тексту.
- **Придумуйте власні історії.** Розповідайте історії за малюнками, а не просто читайте текст на сторінці.
- **Використовуйте сімейні фотографії.** Розкажіть про важливі події в сім'ї або придумайте історію про родину.
- **Просіть дитину розповідати історію на основі прочитаної книги.** Вона може переказати історію вам або м'яким іграшкам.

Розповідаючи історії і читаючи книги, ви допомагаєте дитині вивчати мову. Завдяки гарним мовним навичкам можна навчитися читати й писати.

Під час співу

- **Співайте пісні багато разів.** Зробіть їх частиною повсякденних справ. Наприклад, під час чищення зубів співайте: "Ось так ми чистимо зуби", – а потім повторюйте: – "Чистимо, чистимо".
- **Співайте повільно.** Уповільнюйте темп і робіть багато пауз, щоб допомогти дитині почути всі слова й спробувати підспівувати.
- **Рухайтеся.** Придумайте дії, які відповідають словам пісні.
- **Робіть паузи й давайте дитині час вставити слово.** Наприклад, почніть співати: "Світи, світи, маленький..." – і зробіть паузу.
- **Співайте пісні мовами, якими розмовляєте вдома.**

Діти вчаться через дії

(Children learn by doing)

Корисні вправи

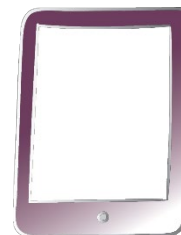
(Activities to try)

- Беріть у ванну різні іграшки й розмовляйте про них.
- Дайте дитині можливість допомогти в приготуванні їжі. Розмовляйте про такі дії. Промовляйте короткі інструкції: "Помішай, помішай", "Налий води".
- Під час поїздки в транспорті розповідайте про те, що бачите за вікном. Тут підійдуть такі фрази: "Це великий автобус", "Я бачу синій самоскид", "Кінь біжить".
- Використовуйте цікаві ситуації, щоб учити дитину новим словам. Наприклад, такими випадками можуть бути похід на вечірку, візит до стоматолога або лікаря, поява зламаної іграшки чи розлитий сік.

Екран і дитина

(Screens and your child)

Діти найкраще вчать мову, коли спілкуються з людьми по черзі. Час, який дитина проводить перед екраном, – це втрачений шанс поспілкуватися. Зведіть до мінімуму час, що ви проводите перед екраном (мається на увазі використання планшета, телефона, телевізора або іншого пристрою). Щоб дізнатися більше про проведення часу перед екраном, зверніться до медичного працівника або відвідайте сайт caringforkids.cps.ca.

Деякі діти використовують програми або пристрої для спілкування, що називається допоміжною і альтернативною комунікацією. Ці програми призначені для сприяння спілкуванню й не підпадають під час, проведений перед екраном.

Чого варто очікувати?

(What to expect)

Кожна мова має окремі етапи розвитку мовлення й опанування навичок комунікації. У Talk Box представлені лише етапи для англійської мови. Їх можна знайти в Talking and Listening Checklist (Контрольному списку для говоріння й слухання) на сторінці ahs.ca/talkbox.

Коли потрібно звертатися по допомогу?

(When to get help)

Зверніться по допомогу в наведених нижче випадках.

- Дитина не розуміє, що від неї хочуть у цьому віці.
- Дитина не поєднує 2 слова разом.
- Дитина вимовляє обмежену кількість різних звуків.
- Дитина не контактує з вами або іншими людьми.
- Дитина знала деякі слова, але забула їх.

Де можна отримати допомогу?

(Where to get help)

Ви стурбовані розвитком мовлення своєї дитини? Хвилюєтеся щодо опанування нею мови? Логопеди допоможуть вам. Щоб отримати додаткову інформацію, перейдіть на сторінку ahs.ca/pedrehab.

Щоб отримати цілодобову консультацію медсестри й загальну інформацію щодо здоров'я, зателефонуйте на лінію підтримки Health Link на номер 811.

Якщо ви потребуєте послуг усного перекладача, просто скажіть, якою мовою вам потрібен переклад.

Корисні ресурси

(For more ideas)

- hanen.org
- firstwords.ca

Цей матеріал не замінює консультацію кваліфікованого фахівця в галузі охорони здоров'я. Він призначений тільки для загальної інформації і надається за принципом "як є, де є". Попри те, що було докладено відповідних зусиль для підтвердження точності даних, співробітники Alberta Health Services не дають жодних запевнень або гарантій, явних, неявних або встановлених законом, щодо точності, надійності, повноти, застосовності чи придатності для певної мети такої інформації. Співробітники Alberta Health Services категорично відмовляються від будь-якої відповідальності за використання цих матеріалів, а також за всі претензії, дії, вимоги або позови, що виникають унаслідок такого використання.